

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 22/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi Helvetinjärven kansallispuiston laajentamisesta

Ympäristövaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä syyskuuta 2004 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi Helvetinjärven kansallispuiston laajentamisesta (HE 132/2004 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi ympäristövaliokuntaan samalla määrännyt, että maa- ja metsätalousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto ympäristövaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- apulaisosastopäällikkö Christian Krogell ja ylitarkastaja Mikko Peltonen, maa- ja metsätalousministeriö
- ylitarkastaja Jukka-Pekka Flander, ympäristöministeriö
- apulaisjohtaja Marja-Liisa Hintsanen, Metsähallitus
- apulaistoiminnanjohtaja Jari Pigg, Metsästäjien Keskusjärjestö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Ruoveden kunta

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksen tarkoitus on laajentaa vuonna 1982 perustettua Helvetinjärven kansallispuistoa liittämällä siihen noin 1 250 hehtaarin suuruiset valtion omistamat alueet. Valtaosa alueista on niin sanottua vanhaa valtionmaata. Vähäinen osa alueista on aikanaan hankittu valtiolle luonnon-suojelutarkoituksiin. Helvetinjärven kansallispuisto ja siihen nyt liitettäväksi ehdotetut alueet

sisältyvät pääosin valtioneuvoston hyväksymään Natura 2000 -verkoston Suomen ehdotukseen. Helvetinjärven kansallispuiston kokonaispinta-ala olisi laajennuksen jälkeen noin 4 980 hehtaaria.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta viittaa soveltuvien osien hallituksen esityksestä laiksi Liesjärven kansallispuiston laajentamisesta (HE 109/2004 vp) ja hallituksen

esityksestä laiksi Seitsemisen kansallispuiston laajentamisesta (HE 133/2004 vp) antamiinsa lausuntoihin (MmVL 21/2004 vp ja MmVL 23/2004 vp)

Lausunto

Lausuntonaan maa- ja metsätalousvaliokunta esittää,

että ympäristövaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Sirkka-Liisa Anttila /kesk	Esa Lahtela /sd
vpj.	Harry Wallin /sd	Minna Lintonen /sd
jäs.	Pertti Hemmilä /kok	Eero Lämsä /kesk
	Matti Kauppila /vas	Reijo Paajanen /kok
	Esko Kiviranta /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
	Katri Komi /kesk	Kimmo Tiilikainen /kesk
	Risto Kuisma /sd	Pekka Vilkuna /kesk
	Lauri Kähkönen /sd	Lasse Virén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Emme voi yhtyä valiokunnan enemmistön näkemykseen kansallispuistojen metsästyksen osalta. Perustelemme kantaamme seuraavasti:

1. Liesjärven, Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen laajennukset on tarkoitus toteuttaa osana Euroopan kansallispuistojen ja muiden suojelualueiden toimintaohjelmaa "Parks for Life (Elävät Puistot) 1994—2002". Hankkeen käynnistymisvuonna Suomen suojelualueiden tilasta tehtiin kansainvälinen arviointi. Sen mukaan Suomen eteläiset kansallispuistot ovat pienestä koostaan huolimatta juuri suojelusäästönsä puolesta — päinvastoin kuin Pohjois-Suomen puistot — "oikeita kansallispuistoja". Suojelusäästöksiä ei tämän vuoksi tule lieventää metsästyksen osalta.

2. Kansallispuistojen laajennukset ovat erittäin pieniä verrattuna vaikkapa Pohjois-Suomessa vireillä oleviin Pallas-Ylläksen ja Pyhä-Luoston kansallispuistohankkeisiin. Kansallispuistojen laajennuksia on valmisteltu pitkäjänteisesti vuosikautia. Liesjärven ja Helvetinjärven laajennusalueet on käsitelty ja hyväksytty asianmukaisesti jo vuosia sitten seutukaavojen valmistelun yhteydessä. Metsästyskieltoon laajennusalueilla on siten ollut riittävästi aikaa varautua.

3. Nykyinen luonnonsuojelulainsäädäntö antaa laajat mahdollisuudet hirvenajoon kansallis-

puistossa metsästyksen yhteydessä ja jopa hirttien metsästämiseen, jos kanta kasvaa liian suureksi tai käy vahingolliseksi. Lisäksi luontoon kuuluvan sukkession myötä kansallispuistojenkin metsät vanhenevat ja sopivat yhä huonommin hirtin/hirvieläinten elinympäristöksi. Hirtti- (ja hirvieläin)kannat pienenevät siten kansallispuistoissa vähitellen myös luonnostaan.

4. Suomesta puuttuvat kokonaan vuoristot, jotka esimerkiksi Keski- ja Etelä-Euroopassa ovat vaikeakulkuisuutensa vuoksi muodostuneet monen eläinlajin viimeisiksi turvapaikoiksi. Eläimistön säilyminen siellä voidaan näin jopa turvata ilman suojelualueitakin. Suomessa on maailman tihein metsäautotieverkosto, joten meillä ei ole käytännössä alueita, jotka vaikeakulkuisuutensa vuoksi "jäisivät automaattisesti" metsästyksen ulkopuolelle. Tämän vuoksi suojelualueiden ja niihin liittyvien säästöjen merkitys eläimistön suojelussa korostuu Suomessa. Ne toimivat myös eläimistön luonnollisten kannanvaihteluiden laboratorioina. Todettakoon, että riistanhoidon klassikossa (Aldo Leopold: Game Management, 1933) suorastaan vaaditaan riistanhoidollisesti perustettavaksi sellaisia alueita, joissa metsästyksestä pidättäydytään.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2004

Erkki Pulliainen /vihr
Matti Kauppila /vas
Risto Kuisma /sd